

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Finanssipolitiikan linjasta

27.9.2023

LAURI KAJANOJA, TALOUSPOLITIIKAN KOORDINAATTORI

Talouden näkymät melko vaikeat

- Ennusteet euroalueen talouskasvuksi tälle vuodelle 0,7–0,9 % ja ensi vuodelle 1,0–1,5 % (komissio, EKP, IMF)
- Suomen talouden näkymät hieman aiempaa vaikeammat
 - Syvää taantumaa ei ennusteta
 - Elpymistä odotetaan ensi vuoden mittaan
 - Työllisyystilanteen arvioidaan heikkenevän mutta pysyvän historiaan nähden hyvänä

Asuntojen uudistuotanto painaa talouskasvua

- Asuntojen uudisrakentaminen vähenee jyrkästi tänä vuonna, mutta sen ei odoteta johtavan koko talouden syvään taantumaa
- Rakentamista nyt vaimentavien tekijöiden arvioidaan olevan jo kääntymässä suuntaan, joka vähitellen tukee rakentamista
 - Korot
 - Kotitalouksien reaalin ostovoima
 - Rakentamisen kustannukset
- Budjettiriihessä tehtiin päätöksiä asuntorakentamisen suhdannetilanteen helpottamiseksi

Uudistukset ja säästöt tukevat hallitusohjelman tavoitteiden saavuttamista

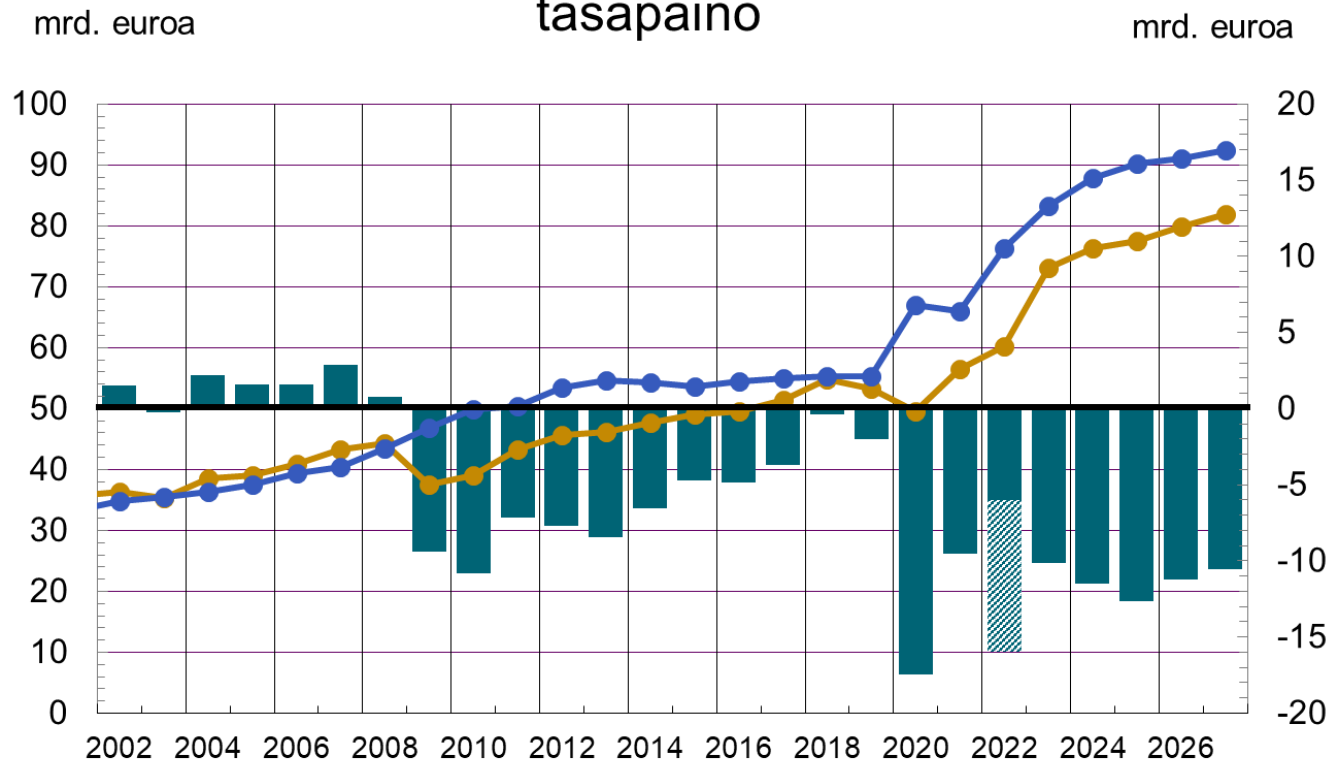
- Hallituksen talouspolitiikan tavoitteena on parantaa suomalaisten elintasoja, kääntää Suomen talous kestäväan kasvuun ja kääntää hyvinvointia uhkaava velkaantumiskehitys.
- Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi hallitus on toteuttamassa uudistuksia ja säästöjä.
- Viimeaikaiset tiedot talousnäköymien lievästä heikkenemisestä eivät poista tarvetta pitää kiinni hallitusohjelman tavoitteista eivätkä anna aiheutta lykätä toimeenpanoa.
- Aika on nyt oikea määrätietoisille toimille talouden vahvistamiseksi.

Budjetissa ja kehyspäätöksessä pannaan toimeen hallitusohjelmaa

- Hallitus on sitoutunut vahvistamaan julkista taloutta 6 mrd verran
 - Menosopeutukset n. 4 mrd e
 - Rakennetoimet n. 2 mrd e
- Valtaosa hallitusohjelman toimista etenee suunnitellusti.
- Aiemmat verotuloarviot ovat osoittautumassa liian isoiksi mm. kertymätietojen ja heikentyneiden näkymien perusteella.
- Alijäämää ja velkasuhteen vakauttamista koskeviin tavoitteisiin pääsy voi edellyttää lisätoimia, joista hallitus tarvittaessa päättää puoliväliriihessä.

Alijäämäluvut ovat synkkiä, mutta hallitusohjelman kaikkien toimien vaikutukset eivät ole vielä näkyvissä

Budjettitalouden tulot, menot ja tasapaino

Tasapaino:

- 2020 (TP): -17,4 mrd. euroa
- 2021 (TP): -9,6 mrd. euroa
- 2022 (TP): -6,0 mrd. euroa
- 2023 (LTAE2): -10,2 mrd. euroa
- 2024 (TAE): -11,5 mrd. euroa
- 2025 (kehys): -12,7 mrd. euroa
- 2026 (kehys): -11,2 mrd. euroa
- 2027 (kehys): -10,6 mrd. euroa

Vuoden 2027 kehyksen 10,6 miljardin alijäämään vaikuttavia tekijöitä

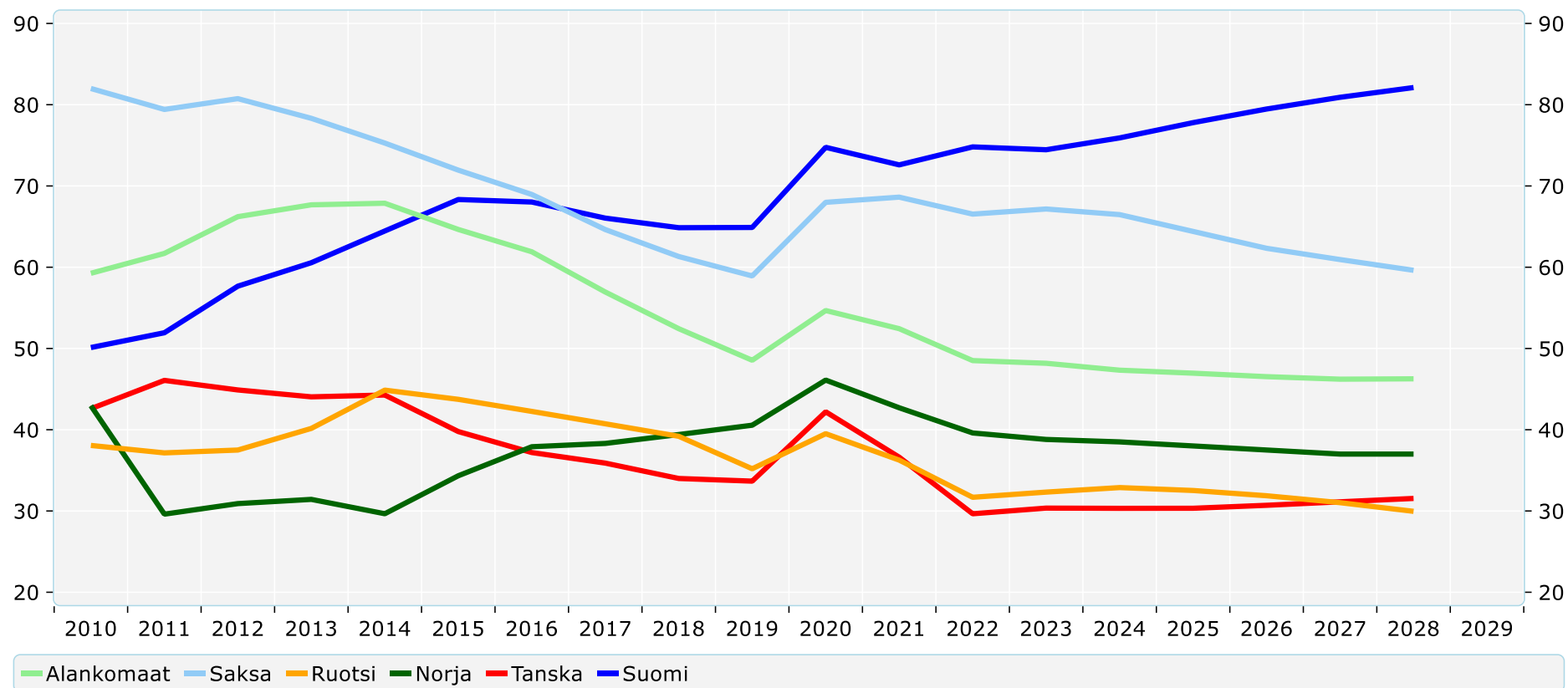
- Korkomenojen kasvu (2022-2027 n. 3 mrd e)
- Hävittäjähanke (2027 n. 1½ mrd e)
- Edellisellä vaalikaudella päätetyt lisäpanostukset: turvallisuus, Ukraina
- Liikenteen verojen ja valmisteverojen tuoton pieneneminen
- Hyvinvointialueiden menojen kasvu
- T&K-määrärahojen kasvu

T&K-panostukset ja investointiohjelma näkyvät jo vuoden 2024 budjetissa

- T&K-rahoituslain mukaan T&K-rahoituksen määrä nousee vuoteen 2030 mennessä 1,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen.
 - Vuonna 2024 kasvua on n. 280 milj. e
- Hallituksen 4 mrd e investointiohjelma sisältää panostuksia työvoiman liikkuvuuden, vientivetoisen teollisuuden ja elinkeinoelämän kannalta tärkeisiin väylähankkeisiin ja korjausvelan purkuun.
 - Investointiohjelma rahoitetaan valtion omaisuustuloilla ja tekemällä tuloutuksia Valtion asuntorahastosta.
 - Määrärahoja kohdennetaan kerättyjen tulojen mahdollistamissa rajoissa

IMF:n viime kevään velkaennusteen ei ole syytä antaa toteutua

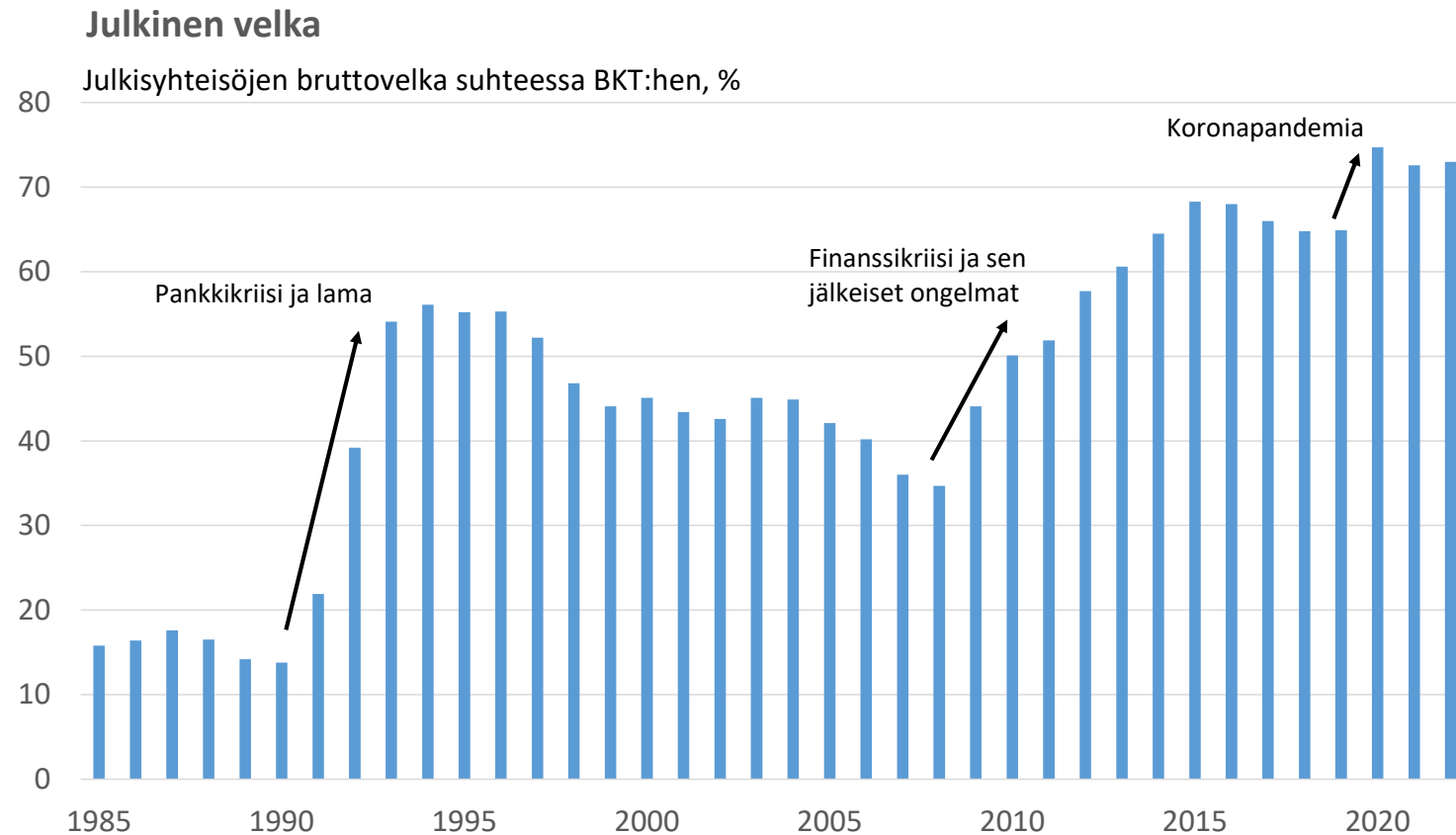
Julkisyhteisöjen velka, % BKT

Lähde: IMF WEO 11.04.2023 / Macrobond / VM

Kriisit kasvattavat velkaa, ja niihin on syytä varautua

Lähde: Tilastokeskus ja VM.

Taloukasvun edellytysten parantamisessa on runsaasti potentiaalia

- Valtion t&k-panostukset ja investointiohjelma
- Osaamisen kehittäminen
- Puhtaaseen energiaan liittyvät investointiaikeet ja luvituksen sujuvuus
- Työllisyyttä lisäävät toimet
- Hyvinvointialueilla palvelujen rakenteen uudistukset
- Datatalouden ja digitalisaation hyödyntäminen

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!